

⁷ Arhivele Statului – București; Colecția registrelor de stare civilă (Registrul de căsătorii pe anul 1886, act nr. 732 și Registrul de nașcuți pe anul 1893, act nr. 4357).

⁸ Monitorul Comunal al Primăriei București, 11, 1886, 35, p. 333.

⁹ Act dotal de căsătorie, legalizat de tribunalul Ilfov, secția notariat sub nr. 384/86, menționat în certificatul de căsătorie.

¹⁰ L. Predescu, *Enciclopedia Cugetarea - Material românesc, Oameni și înfăptuiri*, București, p. 20; *Bibliografia românească-modernă 1831-1918*, București, 1984, p. 57; I. Hangiu, *Dicționar al presei literare românești*, București, 1987, p. 373; *Marele Dicționar Geografic al României*, București, 1898, p. XIV-XV, XXV, 680-768; M. Popescu-Spineni, *România în izvoare geografice și cartografice*, București, 1979, p. 10.

¹¹ V. Tomescu, *Alfred Alessandrescu*, București, 1962, p. 7.

¹² Întemeierea Alexandriei a început pe la 1810. Bazele orașului au fost puse de locuitori ai Zimnicei și o parte din comercianții bulgari și alți locuitori ai orașului Sviștov, refugiați în dreapta Dunării în urma marelui incendiu care le mistuise orașul. La început orașul s-a numit „Mitropolia”, luând apoi în timpul lui Alex. Dim. Ghica numele Alexandria (L. Predescu, *op. cit.*, p. 930).

¹³ Conform legislației de atunci, părinții soților se constituiau ca martori în fața ofițerului stării civile. Tatăl lui C. Alessandrescu fiind decedat, a fost prezentat un extras legalizat după „registrele de morți” ale comunei Alexandria în care Alexe Alessandrescu era trecut la nr. 4/1875; actul este menționat în certificatul de căsătorie.

¹⁴ Ștefan Vellescu (1838-1899), născut la Craiova. Actor, adept al interpretării firești, realiste, în contrast cu retorismul epocii. Începând cu 1873 a fost profesor de declamație la Conservatorul din București. Între 1890-1899 a fost Consilier al Primăriei București, îndeplinind între altele și funcția de „oficier” de stare civilă, calitate în care a semnat la 4 august 1893 actul de naștere al lui Alfred Alessandrescu.

¹⁵ BSNR, 14, 1919, 29-30, p. 42.

¹⁶ Dr. C. I. Istrati, *Primele însemne de distincțiuni și decorațiuni române*, Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Științifice, seria II, tom XXXVI, p. 9-15 și VI.

¹⁷ CNA, 1, 1920, 8, p. 53.

¹⁸ CNA, 2, 1921, 9-10, p. 61.

¹⁹ Gh. Poenaru Bordea, *Dacia, N.S.*, 18, 1974, p. 103-125.

²⁰ Oct. Iliescu, *SCN*, 1, 1957, p. 485.

²¹ CNA, 5, 1924, 53-54, p. 54-63.

²² Medalie cu țoartă, AR, 31 mm. În colecțiile Muzeului Național de Istorie (B II / 1211).

²³ BSNR, 10, 1913, 20.

²⁴ M. Stojanovič, *Numismatičar*, 10, 1987, p. 118-119.

²⁵ CNA, 1, 1920, 3-4, p. 27.

²⁶ CNA, 1, 1920, 6-7, p. 42.

CONSTANTIN ALESSANDRESCU (1856-1916), MEMBRE FONDATEUR DE LA SOCIÉTÉ NUMISMATIQUE ROUMAINE

RÉSUMÉ

L'auteur présente l'activité de C. Alessandrescu, collectionneur numismate célèbre, membre fondateur de la Société Numismatique Roumaine, membre de son Comité Dirigeant pendant 13 ans et médailleur (l'auteur de la médaille officielle de la Paix de Bucarest de 1913).

EXPLICATION DES FIGURES

Fig. 1. La plaquette dédiée à C. Alessandrescu par le médailleur Tony Szirmai (1907).

Fig. 2. La médaille du Parti Conservateur Démocrate (1908) (Médailleur Tony Szirmai).

Fig. 3. La médaille officielle de la Paix de Bucarest de 1913 (Médailleur C. Alessandrescu).

IONEL BRĂȚIANU, MEMBRU DE ONOARE AL SOCIETĂȚII NUMISMATICE ROMÂNE

AURICĂ SMARANDA

La 24 noiembrie 1927 a încetat din viață, în vârstă de 63 de ani, Ion I.C. Brătianu (Ionel Brătianu) membru de onoare al Societății Numismatice Române, fost președinte al P.N.L., fost deputat în Parlamentul țării, fost de 5 ori Prim ministru.

Nu voi evoca aici personalitatea lui Ionel Brătianu, omul politic, diplomatul, sau omul de stat european, ci voi zăbovi în câteva cuvinte asupra lui Ionel Brătianu, cetățeanul român, născut la Florica în anul 1864. Studiile secundare și le-a făcut la liceul Sf. Sava din București, tatăl său Ion C. Brătianu dorind ca fiul său să fie într-o parte un produs al pământului românesc. Dar pentru că în București nu exista, atunci, Școala Politehnică, este nevoit să urmeze studiile universitare la Paris la Politehnică și Școala de Poduri și Sosele, devenind inginer, deși marea lui pasiune erau cercetările și studiul istoriei. Abandonarea științelor istorice și îndreptarea pașilor către științele tehnice s-a făcut pentru a fi pe placul tatălui său care dorea să dea copiilor lui o pregătire tehnică. Ionel Brătianu s-a remarcat ca strălucit student al Politehnicii pariziene, afirmându-se în Corpul tehnic ca un element de valoare. Astfel că lumea întrezărea în tânărul inginer de la Căile Ferate o personalitate care să ocupe cele mai înalte trepte ierarhice ale Corpului tehnic din care făcea parte. Și, totuși, pe neașteptate și spre surprinderea generală, inginerul Ionel Brătianu părăsește cariera pentru care se pregătise și se aruncă în vârtoarea luptelor politice. Răspundea chemării care i-o impunea calitatea de fiu al bătrânului Ion C. Brătianu.

La vârsta de 13 ani (1877), în timpul războiului de independență, Ionel îl însoțește pe tatăl său pe front, deși era un copil. Armata română, bombardată de artileria turcească, avea ordin să nu răspundă. În calitatea lui de ministru de război, Ion Brătianu dă ordin ca artileria română să deschidă focul. De la primele lovituri, artileria inamică este redusă la tăcere. Ionel Brătianu e martor la această scenă istorică. Este prezent când armata română deschidea un nou capitol în istoria neamului, însemnând reînvierea gloriei noastre militare, scuturarea jugului turcesc și obținerea independenței de Stat, a regatului, precum și ca prelude al unității naționale teritoriale. Asemenea scene și momente de importanță istorică nu se uită niciodată. N-avea încă 13 ani când Ion Brătianu, tatăl, îi încredințează unele îndatoriri de mare răspundere. Copiii lui Ion Brătianu erau singurele persoane (în afară de Eugen Carada) care erau în posesia dicționarului cifrat al primului ministru. Când Regele Carol I află acest lucru din gura ilustrului său sfetnic rămâne încrămențat de uimire. La exclamația suveranului că „nu sunt decât niște copii” Ion Brătianu îi răspunde că „de nimeni nu sunt mai sigur ca de ei”. În acest chip, tatăl lor a știut să folosească cele mai nimerite mijloace pedagogice pentru educația copiilor săi.

BSNR, LXXXVI-LXXXVII, 1992-1993, p. 349-351

Nici în timpul studiilor de la Paris, Ionel nu scapă de supravegherea tatălui său. Pentru vina ne semnificativă de a se prezenta la internat cu o întârziere de o zi, el și-a atras din partea lui Ion Brătianu o muștrare din cele mai aspre. Motivele invocate de fiul său pentru ușurarea vinovăției treceau în ochii bătrânului drept semne de slăbiciune. Nu putea concepe că din pricina oboselii (făcuse drumul de la București la Paris, în tren, timp de trei zile și trei nopți) și de dragul odihnei, să lipsească cineva de la datorie! Sub nici un chip nu înțelegea să tolereze asemenea atitudini din partea copilului său. De aceea îl muștra pe Ionel cu asprime. „Mi-ai dat, îi scrie tatăl, măsură de ce-ai să fii. Este, dar, de prisos ca să mă faci să o simt cu scrierile tale, pe care poți fi sigur că nu le mai citesc”.

Dar Ionel era o fire foarte iubitoare, sensibilă și duioasă. În răuririi mamei lui, Ionel îi datorează cultivarea laturii lirice a personalității sale. Mama lui, Pia Brătianu, era o femeie superioară, care prin însușirile ei sufletești a exercitat o influență binefăcătoare. Era o fire înțelegătoare, devotată și duioasă, activă dar discretă, era tipul de femeie născută a fi o soție ideală și o mamă pricepută a copiilor săi. Corespondența dintre Ionel și mama sa ne dezvăluie un Brătianu deosebit. Nu cruța nimic pentru a veni în ajutorul părinților. Își reduce cheltuielile personale, până la minimum posibil. Tânărul care se ocupa cu cifrele și mecanica era în stare

Fig. 1. – I.I.C. Brătianu

să înveselească pe toți ai casei cu răvașele lui glumețe, compuse de el, în versuri, cu prilejul diferitelor petreceri. Știa să găsească, pentru fiecare, cuvântul potrivit care să stârnească veselia, fără să producă supărare sau jignire.

Ionel Brătianu nu simțea nici o atracție pentru politică. Prevedea dificultățile, măsura primejdia, cerceta perspectivele. Prefera să se consacre cercetărilor istorice către care se simțea atras și îndeletnicirilor gospodărești, în care găsea o deosebită

plăcere. Înspre munca în bibliotecă, viața de studii, îl îndemna firea lui de om superior. Activității politice agitate îi prefera citirea unei cărți interesante sau compania unei femei frumoase. De altfel, această din urmă trăsătură avu ca fruct fericit pe Gheorghe Brătianu, istoricul, omul de știință, savantul și el membru de onoare al SNR, victima de mai târziu a comunismului.

Chiar în momentele grele ale existenței Statului Român, când Ionel avea în inimă și în gând destinele țării, nu părăsea bucuriile și pasiunile lui. De multe ori se refugia la Florica și cum spune un biograf al său, își petrecea o bună parte din timp, răsfoind cărți, studiind documente vechi și cercetând și clasând monede. Iată numismatul, sau pentru a nu exagera, iată un Brătianu pasionat de numismatică. Nu se cunosc publicații de numismatică al căror autor să fi fost Ionel Brătianu, dar, îndată ce biograful ne informează despre preocupări privind monedele, însemnează că în casa Ionel Brătianu a existat o colecție numismatică. Din informațiile primite de la Octavian Iliescu și Constanța Stirbu, la cabinetul de numismatică al Muzeului de istorie se cunosc mai multe monede ce au aparținut Colecției Ionel Brătianu. Se știe că prin percheziții, confiscări și alte metode de jefuire înfăptuite de organele de represiune ale regimului comunist, a fost distrusă atât impunătoarea bibliotecă, cât și alte documente de interes istoric și probabil s-au împrăștiat monede, medalii și alte piese de importanță numismatică. Ionel Brătianu a fost proclamat ca membru de onoare al S.N.R. în anul 1916, anul intrării noastre în Războiul de reîntregire a țării.

Printr-o abilitate politică și iscusință diplomatică deosebită, Ionel Brătianu și-a adus, însă, cu prisosință contribuția la reîntregirea țării, la făurirea României Mari, fapt de importanță istorică europeană, care, a făcut cu puțință, ca și cercetarea numismatică românească, să treacă munții Carpați și Prutul.

IONEL BRĂTIANU, MEMBRE D'HONNEUR DE LA SOCIÉTÉ NUMISMATIQUE ROUMAINE

RÉSUMÉ

L'auteur a mis en évidence les préoccupations numismatiques de l'homme politique I.I.C. Brătianu (1864-1927), membre d'honneur de la Société Roumaine de Numismatique.

EXPLICATION DE LA FIGURE

Fig. 1. – I.I.C. Brătianu